دورنما

ضربه استراتژیک حشدالشعبی به داعش

نیروهای حشدالشعبی عراق در ادامه عملیات گسترده خود برای آزادسازی و امن‌سازی مناطق مرزی کشورشان با سوریه شهری مهم و استراتژیک در جنوب غربی استان نینوا آزاد کرده‌اند که داعش در سال ۲۰۱۴ از آن برای شروع عملیات خود جهت تصرف موصل استفاده کرد و گفته می‌شود ابوبکر البغدادی سرکرده این گروه تروریستی در صحرای اطراف این شهر پنهان شده است.

نیروهای «بسیج مردمی» عراق سیطره خود را بر شهر البعاج که «کاخ خلافت» و همچنین گذرگاه اصلی داعش بین عراق و سوریه به شمار می‌آمد اعلام و حضور خود را در مرز بین دو کشور تثبیت کردند. شهر البعاج همچنین پایگاه همیشگی این سازمان و نقطه آغاز حمله آن به موصل در سال ۲۰۱۴ به شمار می‌آمد و گفته می‌شود ابوبکر البغدادی سرکرده داعش بین روستاهای مختلف در صحرای اطراف این شهر در تردد است. ابومهدی المهندس معاون رئیس سازمان بسیج مردمی عراق تأکید کرد: «عملیات آزادسازی دومین شهرستان بزرگ عراق عملیاتی ویژه بود و تنها چند ساعت طول کشید و نیروهای ما از سه محور به مرکز البعاج یورش بردند و تلفات و خسارت‌های سنگینی به داعش وارد کردند.»

به علت پیچیدگی‌های جغرافیایی و مهار مسیرها، ارتفاعات و تونل‌های طبیعی که تا مسافت‌های طولانی ادامه دارد، داعش و پیش از آن القاعده آن را به عنوان مرکزی برای آموزش و پایگاهی برای جابه‌جایی بین سوریه و شهرهای عراق انتخاب کرده بود چرا که البعاج از طریق مناطق بیابانی به شهرستان الحضر مرتبط است و از غرب به استان صلاح‌الدین می‌رسد و از جنوب نیز تا استان الانبار کشیده شده است. پس از سیطره بسیج مردمی بر البعاج، افراد مسلح داعش که در برخی از محله‌های غرب موصل می‌جنگند با دشواری‌های زیادی برای فرار به طرف مرز سوریه مواجه شده‌اند.

■ العامری: آرزوی انحلال حشدالشعبی را به گور خواهند برد

دبیرکل سازمان بدر عراق تأکید کرد که اگر حشدالشعبی از تکریت خارج شود ظرف سه روز این شهر به دست داعش خواهد افتاد. به گزارش فارس، «هادی العامری» دبیرکل سازمان بدر عراق و از فرماندهان اصلی حشدالشعبی در یک گفت‌وگوی تلویزیونی حشدالشعبی را ضامن امنیت عراق دانست. العامری تأکید کرد: کسانی که به دنبال انحلال حشدالشعبی هستند، آرزوی خود را به گور خواهند برد و اگر نیروهای حشدالشعبی از تکریت عقب‌نشینی کنند این شهر ظرف سه روز سقوط خواهد کرد و هیچ نیرویی بدون حضور حشدالشعبی نمی‌تواند در هیچ منطقه‌ای اوضاع را کنترل کند. العامری در بخش دیگری از سخنان خود درباره مسائل سیاسی داخلی عراق گفت که امریکا و اهل سنت عراق با نخست‌وزیری او مخالفتی ندارند.

چالش

رقابت برای فتح پایتخت داعش ادامه دارد

ارتش سوریه در مرز رقه اردو زد

در حالی که نیروهای کرد سوریه با پشتیبانی امریکا سومین سد رود فرات را به تصرف خود درآوردند، ارتش سوریه هم بعد از تسلط بر شهر «المسکنه» به کرانه‌های رود فرات و دریاچه الاسد رسیده است به این ترتیب رقابتی بر سر تصرف پایتخت داعش درگرفته است که برنده آن می‌تواند برای تسلط بر نواحی مرکزی و شرقی سوریه مزیت استراتژیک مهمی به دست آورد.

به گزارش روزنامه مستقل رأی الیوم، نیروهای دموکراتیک سوریه روز یک‌شنبه توانستند داعش را از اطراف «سد البعث» روی رود فرات به عقب برانند. نوری محمود، سخنگوی یگان‌های مدافع خلق کرد که اصلی‌ترین گروه نظامی نیروهای دموکراتیک سوریه است، گفت: شبه‌نظامیان کرد در حال حاضر در حال پاکسازی روستاهای مجاور سد و تقویت خطوط دفاعی خود هستند.

محمود تأکید کرد: نیروهای دموکراتیک سوریه صبح یک‌شنبه این سد را که در ۲۰ کیلومتری شهر رقه است تحت کنترل خود درآوردند و نام آن را به «سد الحریه» (آزادی) تغییر دادند. بعد از سد الطبقه و تشرین این سومین سد روی رود فرات است که به تصرف نیروهای دموکراتیک سوریه درآمده است. نیروهای دموکراتیک سوریه بر دو شهرک «ربیعه» و «یعرب» تسلط یافتند و تمامی مزارع داعش در حومه غربی رقه تحت کنترل این نیروهاست. در بخش شمالی نیز نیروهای کرد وارد منطقه «الفرقه ۱۷» شدند و درگیری‌ها در آنجا در جریان است.

از سوی دیگر ارتش سوریه هم تلاش می‌کند پیشروی خود به سوی رقه را سرعت بخشد. در حومه غربی رقه یک مقام نظامی سوری گفت: نیروهای ارتش سوریه نیز بر روستای «فخیخه الدبسی» در شمال روستای دبسی فرج در حومه غربی رقه تسلط یافته‌اند.

ارتش سوریه نیز به رهبری گروه‌های النمر که از سوی سرهنگ سهیل الحسن هدایت می‌شوند، توانستند به مرزهای اداری حومه شرقی حلب در همجواری رقه برسند. نیروهای ارتش سوریه در کرانه‌های جنوبی رود فرات و در کنار دریاچه معروف به «بحیره الاسد» هستند و اتوبان بین‌المللی مواصلاتی بین المسکنه و شرق سوریه را تحت تسلط دارند. به این ترتیب این نیروها در چند صد متری مرزهای اداری رقه با حلب هستند.

به این ترتیب حضور داعش در منطقه‌ای بین «البوعاصی» و «فخیخه» در کرانه‌های جنوبی رود فرات در حومه غربی رقه محدود شده است.

در حالی که نخست وزیر ترکیه اعلام کرده بود، عملیات نظامی علیه داعش در رقه جمعه آغاز شده و کشورش تکیه امریکا بر کردهای سوریه را در این عملیات تأیید نمی‌کند، ائتلاف بین‌المللی به سرکردگی امریکا اعلام کرد، عملیات رقه هنوز آغاز نشده و این برخلاف اظهارات نخست وزیر ترکیه است. سخنگوی ائتلاف بین‌المللی بدون اینکه نام خود را اعلام کند تأکید کرد: نمی‌توانیم زمان آغاز عملیات رقه را به طور قطع اعلام کنیم. همچنین اظهارات ییلدیریم با گفته‌های یگان‌های مدافع خلق کرد سوریه که گفته بودند حمله به شهر رقه در چند روز آینده آغاز خواهد شد، تناقض دارد.

■ هاآرتص: ایران در سوریه بندر اجاره می‌کند!

روزنامه صهیونیستی هاآرتص ضمن ابراز نگرانی از تحولات در مرزهای سوریه و عراق و تأثیرات آن ادعا کرد ایران قصد دارد بندری را در شمال غربی سوریه اجاره کند تا از این طریق بتواند به دریای مدیترانه نفوذ کند. روزنامه الاخبار چاپ لبنان در پایگاه اینترنتی خود در مطلبی با عنوان «نگرانی اسرائیل از گذرگاه زمینی تهران-بیروت» با اشاره به این ادعای هاآرتص نوشت: شبه نظامیان شیعه عراق و سوریه به فرماندهی ایران به سمت مرزهای مشترک بین دو کشور منتقل می‌شوند. اگر این شبه‌نظامیان بتوانند از هر دو طرف مرزها به یکدیگر بپیوندند و نواری را تحت کنترل شدید ایجاد کنند، ایران موفق خواهد شد چیزی شبیه به گذرگاه زمینی ایجاد و از طریق آن آزادانه نیرو، سلاح و کاروان حامل کمک از تهران و از طریق عراق به نظام بشار اسد در سوریه و حتی حزب‌الله لبنان منتقل کند.

هاآرتص نوشت: دور کردن [گروه تکفیری-صهیونیستی] داعش از مرزها به شبه‌نظامیان مرتبط با ایران اجازه می‌دهد کنترل مناطق راهبردی را در منطقه بیابانی غرب موصل و نزدیک مرزهای مشترک با سوریه در دست بگیرند. خاگای تزوریئل، مدیرکل وزارت امور اطلاعات اسرائیل گفت: «مرزهای مشترک بین سوریه و عراق هم اکنون مهم‌ترین مکان در منطقه هستند و تصویر اوضاع منطقه در این مکان مشخص خواهد شد.»

هاآرتص نوشت: ایران با نظام بشار اسد، رئیس جمهور سوریه در تماس است تا بندری را در شمال غربی سوریه اجاره کند تا از این طریق بتواند به دریای مدیترانه نفوذ کند.

عربستان، امارات، مصر، لیبی، مالدیو و بحرین با قطر قطع رابطه کردند

جنگ «آل»ها پس از ائتلاف

گزارش یک

عربستان سعودی و چند کشور دیگر عربی روز دوشنبه در یک شکاف بی‌سابقه بین اعضای شورای همکاری خلیج فارس روابط خود را با قطر به دلیل حمایت از تروریسم قطع کردند. با بسته شدن حریم هوایی و زمینی این کشورها به روی قطر، مقامات دوحه نیز از اتباع خود خواستند سریعاً خاک کشورهای متخاصم را ترک کنند. با شدت گرفتن تنش‌ها، برخی منابع از احتمال وقوع کودتا و تغییرات حکومتی در قطر خبر دادند.

عربستان سعودی و دیگر کشورهای عربی که در یک هفته گذشته قطر را آماج حملات رسانه‌ای قرار داده بودند، روز دوشنبه در روابط سیاسی خود با این کشور را هم قطع کردند. عربستان سعودی، مصر، بحرین، امارات و مصر در اقدامی هماهنگ با اعلام آنچه حمایت قطر از تروریسم خواندند روابط دیپلماتیک خود را با این کشور قطع کردند. به گزارش رویترز، عربستان سعودی همه مرزهای دریایی، هوایی و زمینی خود را در برابر قطری‌ها بست. عربستان همچنین روز دوشنبه مجوز شبکه خبری الجزیره را لغو کرده و دفاتر آن در این کشور را پلمب کرد. بحرین هم اعلام کرد اجازه ورود اتباع قطر را به بحرین نخواهد داد و تمامی ارتباطات ناوگان هوایی، دریایی و زمینی خود را با قطر قطع خواهد کرد. خبرگزاری امارات نیز گزارش داد، دولت امارات به افراد مقیم و مسافران قطری ۱۴ روز فرصت داده خاک این کشور را به بهانه تدابیر پیشگیرانه ترک کنند. وزارت خارجه مصر نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد، مصر حریم هوایی و بنادر دریایی خود را به روی تمامی هواپیماها و کشتی‌های قطری در راستای حفظ امنیت ملی خود بسته است. همچنین دولت موقت لیبی هم به تبعیت از عربستان روابط دیپلماتیک با کشور قطر را قطع کرده است. همزمان جمهوری مالدیو نیز همانند تعدادی از کشورهای خاورمیانه روابط دیپلماتیک خود با قطر را قطع کرد. از سوی دیگر، فرماندهی ائتلاف عربی علیه یمن به سرکردگی عربستان سعودی اعلام کرد که به مشارکت قطر در این ائتلاف پایان داده و قطر از ائتلاف سعودی علیه یمن اخراج شده است. خبرگزاری آناتولی گزارش داد که هنوز دو کشور عربی کویت و عمان تصمیم خود را درباره ادامه همکاری یا قطع روابط دیپلماتیک با دوحه با وجود فشار شورای همکاری خلیج فارس اتخاذ نکرده‌اند. قطع روابط اعراب با قطر پس از اظهارات جنجالی منتسب به شیخ تمیم بن حمد، امیر قطر در خصوص قدرت ایران و نقش ثبات‌ساز این کشور در جهان اسلام و همچنین نام بردن از حزب‌الله لبنان به عنوان جنبش مقاومت، خشم عربستان و امارات را در پی داشت و مقامات این دو کشور قطر را مورد هجمه رسانه‌ای قرار دادند و مدعی شدند دوحه «خنجر ایران را در پشت اعراب» فرو کرده است. همچنین این اتفاق تنها دو هفته بعد از سفر ترامپ به ریاض رخ می‌دهد که طی آن عربستان ایران را به حمایت از تروریسم متهم کرد. در نشست ریاض عربستان سعودی با حمایت همه جانبه امریکا، تلاش کرد اجماع منطقه‌ای علیه ایران را تقویت کند اما تنها دو روز از این نشست نگذشته بود که شکاف در جبهه عربی ایجاد شد و نشان داد ائتلاف تحت رهبری سعودی نتوانسته همپیمانان خود را به مقابله با تهران مجاب کند.

■ واکنش دوحه

وزارت خارجه قطر روز دوشنبه در بیانیه‌ای ضمن ابراز تأسف از اقدام چهار کشور عربی در قطع روابط با دوحه، این اقدام آنها را غیرقابل توجیه و مبتنی بر ادعاهای بی‌اساس خواند. به گزارش شبکه المیادین، در این بیانیه آمده است که قطر برای به شکست کشاندن تلاش‌های مربوط به تأثیرگذاری بر جامعه و اقتصاد قطر تلاش خواهد کرد. در این بیانیه آمده است که این اقدامات هرگز در روند حیات طبیعی شهروندان و اتباع خارجی مقیم قطر تأثیری نخواهد داشت. همچنین سفارت قطر در امارات عربی متحده از اتباع خود در این کشور خواست تا سریعاً امارات را ترک کنند. از سوی دیگر، فعالان رسانه‌ای می‌گویند جنگنده‌های قطری در پی اعلام قطع روابط دیپلماتیک این چهار کشور عربی با دوحه، بر فراز آسمان سراسر قطر به پرواز درآمدند. اختلافات دیرینه میان ریاض و دوحه از درگیری‌های سرزمینی و ارضی فراتر رفته و وارد عرصه ساختاری شده است، به طوری که این دو کشور در بسیاری موارد در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی مواضعی متضاد و در تعارض با یکدیگر اتخاذ می‌کنند و در زمینه پرونده‌های منطقه‌ای نیز از جمله موضوع سوریه و نیز اخوان‌المسلمین اختلاف نظر جدی بایکدیگر دارند. به باور ناظران، باتوجه به اینکه در سوریه قطر و عربستان از گروه‌های تروریستی حمایت تسلیحاتی و سیاسی و مالی می‌کنند، امکان دارد این گروه‌ها رو در روی هم قرار بگیرند و جبهه تازه‌ای گشوده شود که تضعیف موقعیت مخالفان را در پی داشته باشد.

■ کشورهای بی‌طرف

برخی کشورها موضع محتاطانه‌ای نسبت به این قطع را بطه با قطر در پیش گرفتند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، دیمیتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین اعلام کرد که کشورش خواهان برقراری فضای باثبات و مسالمت آمیز در منطقه خلیج فارس بوده و در امور داخلی دیگر کشورها دخالت نمی‌کند. پسکوف تأکید کرد: «روسیه برای روابط با کل منطقه خلیج (فارس) و کشورهای این منطقه به صورت جداگانه ارزش قائل بوده و به محافظت از روابط مناسب با آنها علاقه‌مند است.» نفیس زکریا، سخنگوی وزارت خارجه پاکستان نیز روز دوشنبه تأکید کرد که اسلام‌آباد تصمیمی برای قطع روابط با دوحه ندارد. وی گفت که تا به این لحظه تصمیمی درباره قطر اتخاذ نشده و در صورت وجود هر گونه تغییر و تحولی، بیانیه‌ای صادر و آن را اعلام خواهیم کرد. به گزارش الجزیره، مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه هم در واکنش به قطع رابطه دیپلماتیک برخی از کشورها با قطر، ضمن اظهار تأسف از این ماجرا خواستار نشست و گفت‌وگو برای حل این مشکل شد. چاووش اوغلو همچنین از آمادگی کشورش برای کمک جهت بهبود روابط در میان کشورهای حوزه خلیج‌فارس خبر داد. برخلاف قطع روابط دیپلماتیک شیخ نشین‌های خلیج فارس با قطر، سلیم الجبوری، رئیس پارلمان عراق روز دوشنبه در دیدار با شیخ تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر در دوحه، بر ارتقای روابط دوجانبه تأکید کرد. براساس این بیانیه، دو طرف در این دیدار، ارتقای روابط دوجانبه، اوضاع عمومی عربی و منطقه، راهکارهای مقابله با چالش‌ها و بحران‌ها و پایان دادن به مشکلات و اختلافات را بررسی کردند.

■ موضع امریکا

امریکا که سعی در اتحاد اعراب برای مقابله با ایران دارد از کشورهای عربی خواست از تشدید اختلافات با یکدیگر بکاهند. رکس تیلرسون، وزیر خارجه امریکا دیروز در واکنش به قطع روابط چهار کشور عربی با قطر، از آنها خواست اختلافات خود را حل کرده و متحد باقی بمانند. تیلرسون دیروز گفت: «انتظار ندارم این اقدام اثر مهمی، مخصوصاً روی نبرد با تروریسم در منطقه بگذارد.» هرچند امریکا در ظاهر نمی‌خواهد شکافی در جبهه متحدان عربی‌اش ایجاد شود اما برخی منابع مدعی هستند که اقدام اعراب علیه قطر با چراغ سبز واشنگتن انجام شده است. الی آویدار، از مقامات سابق دیپلماتیک و امنیتی اسرائیل که مناصب مهمی در بخش اطلاعات ارتش اسرائیل بر عهده داشته، قطع روابط عربستان، امارات، بحرین و چند کشور دیگر عربی با قطر را ترجمه سیاست خارجی ترامپ دانست. این مقام سابق صهیونیستی در گفت‌وگو با رادیو اسرائیل، گفت این تصمیمات پس از سفر دونالد ترامپ به منطقه گرفته شده است و دلالت‌های خاص خود را دارد. او همچنین گفت که این اقدام عربستان و کشورهای همسو با آن برای قطع رابطه با قطر نشان دهنده این است که قطر دشمن آنهاست و نه اسرائیل.

■ سناریوی احتمالی ضد قطر

با شدت گرفتن اختلاف بین قطر با اعراب، برخی منابع از احتمال کودتا و اقدام نظامی علیه دوحه خبر می‌دهند. پایگاه خبری اماراتی ارم نیوز روز دوشنبه با متنوع خواندن عکس‌العمل‌ها در کشورهای خلیج‌فارس، منطقه خاورمیانه و جهان، نسبت به قطع رابطه چهار کشور عربی با قطر، از احتمال وقوع کودتا و تغییرات حکومتی در قطر خبر داد. عبدالعزیز مفسر سیاسی عربستانی نیز در صفحه شخصی خود در توئیتر با طرح احتمال وقوع کودتا، از مردم قطر خواست از خانه‌های خود خارج نشوند. وی مدعی شد شخصیت‌های برجسته قطر خواستار دیدار با تمیم و اطلاع یافتن از دلایل وقوع بحران سیاسی و راه‌های حل آن شده‌اند. خالد الهیل یک مخالف دولت قطر در توئیتر از استقرار زره‌پوش‌ها و خودروهای نظامی در خیابان‌های دوحه پایتخت این کشور خبر داد. وی مدعی شد: در حال حاضر حالت آماده‌باش امنیتی در قطر اعلام شده و نیروهای امنیتی و نگهبانان زیادی در مراکز دولتی مستقر هستند. عبدالباری عطوان نویسنده و تحلیلگر سرشناس عرب نیز هشدار داد: «اکنون جنگی رسانه‌ای بین قطر از یک سو و کشورهای امارات و عربستان و مصر از سوی دیگر در جریان است که ممکن است به جنگی نظامی منجر شود.»

■ توئیت ظریف

محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه ایران در پی تنش‌های به وجود آمده میان برخی همسایگان جنوبی در خلیج فارس از کشورهای منطقه خواست تا با گفت‌وگو مسائل خود را حل و فصل کنند. ظریف در صفحه توئیتری خود نوشت: همسایگان دائمی‌اند و نمی‌توان جغرافیا را تغییر داد. فشار و تهدید هرگز راه‌حل نیست. گفت‌وگو ضروری است، به خصوص در ماه مبارک رمضان.

واکنش

قیام زیست محیطی ۳ ایالت مهم امریکا علیه تصمیم ترامپ

پس از آنکه دونالد ترامپ رئیس جمهور جنجالی ایالات متحده رسماً اعلام کرد کشورش را از معاهده پاریس برای مبارزه با تغییرات آب و هوایی خارج می‌کند، زنجیره‌ای از واکنش‌های داخلی در قالب تظاهرات و همین‌طور نافرمانی ایالات و انتقادات افراد شاخص و همینطور واکنش‌های خارجی همچنان ادامه دارد. بماند که اعتراضات داخلی امریکا به ماجرای دخالت روسیه در انتخابات اخیر ریاست جمهوری امریکا به نفع دونالد ترامپ گره خورده است.

مقامات سه ایالت مهم نیویورک، کالیفرنیا و واشنگتن اعلام کردند دونالد ترامپ را در تصمیم خروج از پیمان پاریس همراهی نخواهند کرد، این سه ایالت حدود ۶۸ میلیون نفر جمعیت دارند و یک پنجم از تولید ناخالص ملی امریکا را تأمین می‌کنند. در همین حال ریچارد هاس رئیس شورای روابط خارجی امریکا که مهم‌ترین اندیشکده امریکایی و بازوی دولت‌های امریکاست و قبلاً از مقامات وزارت امور خارجه امریکا بوده است در گفت‌وگو با این شبکه گفت: بی‌تردید تصمیم دونالد ترامپ رئیس جمهور امریکا درباره موافقتنامه تغییرات اقلیمی پاریس، اصلاً درباره صرف این موضوع نیست. این توافقنامه، نمود آشکار انعطاف‌پذیری چندجانبه بین‌المللی است که دونالد ترامپ نیز باید از آن استقبال می‌کرد. این شکل از چندجانبه‌گرایی به دولت‌های مستقل این امکان و اجازه را می‌دهد تا اقداماتی را صورت بدهند که دوست دارند.

هاس تأکید کرد: ترامپ نباید این موافقتنامه را رد کند بلکه باید از آن به صورت الگویی برای تعاملات بین‌المللی استفاده می‌کرد. این توافقنامه اهمیت نمادین دارد. رئیس شورای روابط خارجی امریکا با بیان اینکه رویکرد بین‌المللی دونالد ترامپ بیش از آنکه به نفع امریکا باشد برایش هزینه‌بر است، گفت: کاری که ترامپ می‌خواهد انجام بدهد این است که این نظام را برهم بزند. اگر ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه بخواهد نظم بین‌الملل را برهم بزند برایم قابل درک است اما اصلاً نمی‌توانم درک کنم چرا رئیس جمهور امریکا بخواهد میراثی را نابود کند که از گذشتگان به ارث برده است. بی‌تردید، این رویکرد پیامدهای جدی به همراه خواهد داشت.

گزارش ۲

داعش انتقام شکست در سوریه و عراق را می‌گیرد

تاخت و تاز تروریسم از لندن تا کابل و ملبورن و تورین

ادامه از صفحه یک

با این حال فشار مطالبات دست راستی بر جامعه مسلمانان انگلیس رو به افزایش است. اکسپرس دیروز نتایج یک بررسی مربوط به سال ۲۰۱۶ را منتشر کرده که نشان می‌دهد حدود دو سوم مسلمانان احتمال حمله تروریستی را به همشهری‌های خودشان خبر نمی‌دهند.

■ زخمی شدن هزار نفر در وحشت تورین

اقدام تروریستی در انگلیس، سراسر اروپا را در وحشت فرو برده است. شنبه شب، تقریباً همزمان با اقدام تروریستی در لندن، هزاران نفر از طرفداران تیم یوونتوس برای تماشای دیدار تیم‌های یوونتوس ایتالیا و رئال مادرید اسپانیا از طریق اسنوبورد به میدان سن کارلو پیزا آمده بودند که صدای انفجار در یکی از میادین اصلی شهر تورین ایتالیا هنگام تجمع طرفداران تیم یوونتوس آنها را در وحشت فرو برد. فرار مردم وحشت‌زده باعث شد که صدها نفر زیر دست و پا زخمی شوند. دیروز تعداد زخمی‌های این حادثه هزار نفر اعلام شد. تارنمای روزنامه گاردین نوشت که صدای ترقه یا شلیک گلوله از طرف مردم به اشتباه انفجار یک بمب تلقی شده است. آنگلا مرکل صدر اعظم آلمان ضمن ابراز همبستگی با انگلیس و مردم لندن، حمله شنبه شب در پایتخت انگلیس را محکوم کرد. وزیران امور خارجه و کشور آلمان نیز با انگلیس ابراز همبستگی کردند.

■ تاخت و تاز از افغانستان تا فیلیپین و استرالیا

روز جمعه یک روز قبل از اقدام تروریستی در لندن، شهر کابل نیز شاهد سه حمله تروریستی بود که طالبان مسئولیت آنها را به عهده نگرفت ولی داعش آن را پذیرفت. منابع در وزارت بهداشت افغانستان از کشته شدن ۱۲ نفر و زخمی شدن ۲۰ نفر در این انفجارها خبر داده‌اند. این انفجارها در مراسم خاکسپاری پسر یک سناتور افغان به نام سلیم آزادیار به وقع پیوست. پسر این سیاستمدار ارشد روز جمعه در جریان یک تظاهرات اعتراضی در کشاکش با پلیس افغانستان کشته شده بود. این تظاهرات در اعتراض به انفجار روز چهارشنبه در نزدیکی سفارت آلمان و دفتر امنیت ملی در منطقه دپیلماتیک کابل انجام شد که در آن ۱۰۰ نفر کشته و ۴۰۰ نفر دیگر زخمی شدند. عبدالله عبدالله و برخی از مقامات افغان در این مراسم خاکسپاری حضور داشتند. مرکز دیپلماتیک شهر کابل نیز هفته قبل شاهد حمله تروریستی داعش بود که در اثر آن ۱۰۰ نفر کشته و ۴۰۰ نفر دیگر زخمی شدند. همچنین درگیری‌های خونینی در جنوب فیلیپین بین ارتش و افراط‌گرایان وابسته به داعش گزارش شده است. این درگیری‌ها از حدود دو هفته قبل شروع شده که نیروهای دولتی فیلیپین تلاش می‌کنند «ایسنیلون هاپیلون» سرکرده گروه تروریستی ابوسیاف را دستگیر کنند ولی صدها نفر از افراط‌گراها حملات خود را برای تصرف بخش‌هایی از شهر مسلمان‌نشین «مراوی» در جنوب فیلیپین آغاز کردند. دو هفته پس از آغاز این درگیری‌ها هنوز حدود ۵۰ نفر از این افراط‌گراها کنترل مرکز شهر را در دست دارند. در این درگیری‌ها ۱۷۷ نفر از جمله ۱۲۰ افراط‌گرا کشته شدند. مقامات فیلیپین روز یک‌شنبه گفتند این تروریست‌ها از مالزی، اندونزی، یمن، عربستان سعودی و چچن آمده‌اند. وزارت دفاع اندونزی روز یک‌شنبه در یک کنفرانس بین‌المللی درباره امنیت اعلام کرد، در حال حاضر حدود هزار و ۲۰۰ عضو گروه تروریستی داعش در فیلیپین حضور دارند که برخی از آنها خارجی و حدود ۴۰ نفر تبعه اندونزی هستند. وزیر دفاع اندونزی گفت: «من دیشب مطلع شدم حدود یک هزار و ۲۰۰ عضو داعش در فیلیپین حضور دارند که از این تعداد حدود ۴۰ نفر اندونزیایی هستند.» گروگانگیری یک عضو وابسته به داعش که دیروز در شهر ملبورن استالیا اتفاق افتاد نیز منجر به کشته شدن دو تن شد. در جریان این حمله تروریستی فرد مسلحی با بخش خبری یک شبکه تلویزیونی تماس گرفت و مدعی شد این اقدام را برای گروه داعش و القاعده انجام داده است. عامل حمله اندکی بعد از ساعت ۱۸ به وقت محلی استرالیا در تیراندازی پلیس کشته شد.

نگاه

دکتر سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

حلقه گمشده در حملات لندن

حمله تروریستی شنبه‌شب، سوم ژوئن در منطقه لاندن بریج و بارو مارکت لندن آن هم بعد از حمله چند روز قبل منچستر ضربه سنگینی به مردم و دولت بریتانیا وارد کرد. سه مهاجم با خودروی خود به عابران پیاده حمله کردند و بعد از توقف خودرو، از آن پیاده شدند و با چاقو به جان مردم افتادند که در نتیجه آن هفت نفر کشته و ۴۸ نفر هم زخمی شدند که حال دست کم ۲۱ نفر آنها وخیم گزارش شده است. ترزا می، نخست وزیر بریتانیا، به سرعت کابینه بحران دولت مشهور به کبرا را تشکیل داد که وزرای ارشد به همراه مسئولان انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی بریتانیا در آن شرکت داشتند و پلیس لندن هم دست به کار شد و دو محل در شرق لندن به نام‌های نیوهم و بارکینگ را بازرسی و ۱۲ نفر را بازداشت کرد. حالا پلیس می‌گوید هویت سه مهاجم مشخص شده و به دنبال همدستان احتمالی آنهاست و می هم بعد از چند نشست کابینه کبرا وعده‌هایی می‌دهد تا آرامش را به لندنی‌ها بازگرداند. او نیاز جدی به این آرامش دارد چرا که زمان چندانی تا انتخابات پارلمانی روز پنج‌شنبه هشتم ژوئن باقی نمانده و التهاب بعد از این حمله به نفع او و حزب محافظه‌کارش نیست.

او برای از بین بردن این التهاب بود که نطق تلویزیونی ایراد کرد و از تغییرات در چهار حوزه نام برد. او اولین حوزه را جنگ علیه «تفکر شیطانی» نامید که ناشی از انحراف از اسلام و حقیقت است و نمی‌توان با صرف مداخله نظامی علیه آن پیروز شد. وضع قوانین و مقررات جدید برای کاهش دسترسی تروریست‌ها به فضاهای مجازی حوزه دوم، شناسایی و سرکوب افراط‌گرایی در سراسر جامعه بریتانیا حوزه سوم و بازنگری در راهبرد ضد تروریسم چهارمین حوزه مورد نظر نخست وزیر بریتانیا بود. او با این چهار حوزه بیشتر نطق تبلیغاتی کرد تا آنکه راهکار مشخصی در وضعیت بحرانی فعلی برای مبارزه با تروریسم بیان کرده باشد چرا که نطق او آن قدر کلی و مبهم بود که نشانه‌ای از این راهکار نداشت و به جای اشاره به عامل و کانون اصلی حمایت از تروریست‌ها، تنها به دادن همین وعده‌های کلی اکتفا کرد. در واقع راه جدی مبارزه با گروه‌های تروریستی در لندن یا دیگر شهرهای اروپایی در هدف قرار دادن این عامل و کانونی است که با تهیه مراکز و حمایت مالی دست به کار پرورش تفکر افراطی و تکفیری در اروپاست و همین تفکر است که ذهن و روح تروریست‌ها را تسخیر کرده تا دست به جنایت و حملاتی نظیر شنبه‌شب بزنند. باید گفت که این عامل و کانون نه بر خانم می و نه دیگر سیاستمداران اروپایی پنهان است چنان که جرمی کوربین بعد از حمله شنبه‌شب به صراحت از آن نام برد و از عربستان سعودی و دیگر کشورهای عربی حوزه خلیج فارس نام برد که از افراط‌گرایی حمایت مالی می‌کنند و گفت که این کشورها با حمایت ملی ایدئولوژی افراط‌گرایی را شعله‌ور می‌کنند و باید با این کشورها مذاکرات دشواری را در پیش گرفت.

نکته جالب توجه در گزارشی است که روزنامه گاردین قبل از حمله تروریستی سوم ژوئن منتشر کرد و در آن گزارش، تحقیقاتی مورد بررسی قرار گرفت که دیوید کامرون، نخست وزیر سابق بریتانیا، دستور انجام آن را داده بود. کامرون این دستور را در دسامبر ۲۰۱۵ و بعد از یک مصالحه سیاسی با حزب لیبرال دموکرات صادر کرد تا شبکه مالی برای حمایت از افراط‌گرایی و تروریسم در بریتانیا معلوم شود. حالا بعد از ماه‌ها معلوم شده که جزئیات این تحقیق مهر محرمانه خورده و منتشر نخواهد شد زیرا نام عربستان سعودی و حکام آل سعود آن در کانون این شبکه مالی قرار دارد که به همراه شیوخ خلیج فارس از تروریست‌ها حمایت می‌کنند. تام برک، سخنگوی حزب لیبرال دموکرات، نامه‌ای به ترزا می فرستاده تا از او بخواهد که ادامه تحقیقات را تأیید کند و در این نامه عربستان سعودی را مورد اشاره قرار می‌دهد که با استفاده ابزاری از صدها مسجد در انگلیس «مروج وهابیت» و افراط‌گرایی است و تأیید می‌کند: «متأسفانه ریشه افراط‌گرایی شهروندان انگلیسی از همین طریق صورت می‌گیرد.» واقعیت این است که آل سعود عامل و کانون اصلی حملات تروریستی است که در لندن، برلین، پاریس و دیگر شهرهای اروپایی است و برک در نامه خود انگشت روی همین واقعیت می‌گذارد چنان که زیگمار گابریل، وزیر خارجه آلمان هم در دسامبر گذشته از مسجدهای وهابی با حمایت مالی آل سعود گفته بود که کانون‌های اصلی پرورش افراد خطرناک و افراطی هستند. مبارزه با هسته‌های وهابی در اروپا و حمایت مالی آل سعود از آنها حلقه گمشده برای مبارزه عملی با گروه‌های تروریستی است که خانم می حاضر به پذیرش این حلقه نیست اما هستند سیاستمدارانی در لندن که حالا به این واقعیت آگاه شده و به صورت جدی به دنبال پیگیری آن هستند.

اخبار کوتاه

■ آلمان خواستار مذاکرات صلح با طالبان شد

پس از انفجارهای کابل که به کشته شدن دهها انسان بی‌گناه منجر شد، وزیر امور خارجه آلمان خواستار مذاکرات صلح با طالبان شد. زیگمار گابریل در تأیید سخنانش گفت، صلح با دوستان معنی ندارد، با دشمنان باید معاهده صلح بست. زیگمار گابریل در مصاحبه‌ای با خبرنگار روزنامه آلمانی «بیلد آم زونتاگ» گفت، برای برقراری صلح در افغانستان باید با طالبان مذاکرات صلح انجام شود. او گفت، در هیچ جای جهان نمی‌توان تنها با عملیات نظامی به صلح دست یافت.

■ امریکا در استرالیا به چین هشدار داد

وزیر خارجه امریکا که به همراه وزیر دفاع این کشور در نشست دوجانبه با همتایان استرالیایی خود حضور یافته، در سیدنی بار دیگر چین و کره شمالی را محور سخنانش قرار داده است. وزیر خارجه امریکا در سیدنی تأکید کرده که چین و دیگر کشورها باید به تلاش جهت برچیدن برنامه هسته‌ای کره شمالی بیفزایند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، «رکس تیلرسون» درباره چین گفت: «ما خواستار روابطی سازنده هستیم اما ما نمی‌توانیم اجازه دهیم چین با استفاده از قدرت اقتصادی‌اش برای شانه خالی کردن از دیگر مشکلات استفاده کند، چه موضوع نظامی کردن جزایر در دریای چین جنوبی باشد یا ناکامی در اعمال فشار مناسب روی کره شمالی.» وزیر خارجه امریکا همچنین از چین و دیگر شرکای منطقه‌ای واشنگتن خواست که تلاش‌هایشان را برای حل مشکل کره شمالی تشدید کنند چرا که به گفته او، کره شمالی تهدیدی برای کل جهان است.

■ مذاکرات جدید صلح قبرس در ماه ژوئن

دبیرکل سازمان ملل اعلام کرد: رهبران دو منطقه قبرس ترک نشین و یونانی نشین بر برگزاری دور جدید مذاکرات صلح قبرس در ژنو در ماه ژوئن توافق کردند. آنتونیو گوترش رهبران دو منطقه قبرس ترک نشین و یونانی نشین را یک‌شنبه برای یک شام کاری دعوت کرده بود که درباره روند مذاکرات گفت‌وگو کنند. وی اعلام کرد: رهبران دو منطقه قبرس بر این مسئله که امنیت اهمیت ویژه‌ای در روند مذاکرات دارد و باید به عنوان اولویت اول تلقی شود، توافق کردند. نیکوس آناستازیادس رهبر قبرس یونانی‌نشین از ابتدا بر مسئله خروج نیروهای ترکیه از قبرس تأکید کرده است. این در حالی است که مصطفی آکینجی، رهبر قبرس ترک‌نشین در این مذاکرات تأکید کرده که نباید پیش شرطی اعلام شود.

■ جان تازه ترامپ در شهرک‌سازی صهیونیستی

شورای عالی نقشه‌برداری در شهر قدس قرار است